

Materiały na konkurs wiedzy

SAKRAMENTY ŚWIĘTE

kategoria S

Siedem sakramentów świętych

1. Chrzest
2. Bierzmowanie
3. Eucharystia
4. Pokuta i pojednanie
5. Namaszczenie chorych
6. Kapłaństwo
7. Małżeństwo

Chrzest

Chrzest to pierwszy krok na drodze wiary. Jest sakramentem, który otwiera drzwi do wszystkich innych. Przyjmuje się go tylko raz w życiu, bo jego skutki są nieodwołalne - człowiek zostaje obmyty z grzechu pierworodnego, staje się dzieckiem Bożym i członkiem Kościoła. Chrzest jest początkiem drogi chrześcijańskiej, który nadaje nowy kierunek całemu życiu. Rodzice i chrzestni zobowiązują się wychowywać dziecko w wierze, a dorosły przyjmujący chrzest składa świadome wyznanie wiary.

Kto ustanowił sakrament chrztu?

Jezus Chrystus, w słowach: „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (Mt 28, 19).

Bierzmowanie

Bierzmowanie to moment, w którym wierny otrzymuje szczególny dar Ducha Świętego. Warto wiedzieć, że nazywane jest też sakramentem dojrzałości chrześcijańskiej, bo umacnia wiarę, dodaje odwagi do głoszenia Ewangelii i podejmowania decyzji zgodnych z wiarą.

Podczas bierzmowania biskup nakłada ręce na kandydata i namaszcza go olejem, wypowiadając słowa: "Przyjmij znamię daru Ducha Świętego". Ten gest nawiązuje do czasów Apostołów, którzy przekazywali wiarę przez modlitwę i nałożenie rąk. Bierzmowanie przyjmuje się tylko raz.

Kto ustanowił sakrament bierzmowania?

Jezus Chrystus, podczas swojej działalności mówiąc o działaniu Ducha oraz zapowiadając Jego zesłanie, które dokonało się uroczysto w dzień Pięćdziesiątnicy w Wieczerniku.

Eucharystia

Najświętszy Sakrament, czyli Eucharystia, to centrum całego życia chrześcijańskiego. Wierni uczestniczą w niej na pamiątkę Ostatniej Wieczery, kiedy Jezus ustanowił ten sakrament, mówiąc: "To jest ciało moje... To jest kielich krwi mojej...".

Wierni przyjmują na Mszy Świętej Ciało i Krew Chrystusa pod postaciami chleba i wina. Eucharystia jest duchowym pokarmem, źródłem łaski i miłości, które dodają siły do przebaczenia, służby bliźnim i codziennego życia w świętości. To sakrament, który można przyjmować wiele razy.

Kto ustanowił sakrament Eucharystii?

Jezus Chrystus, podczas Ostatniej Wieczery, w słowach: *«Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje»*. Następnie wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie, dał im, mówiąc: *«Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów.»* (Mt 26, 26-28).

Pokuta i pojednanie

Nie da się ukryć, że każdy człowiek upada. Jednak Bóg zawsze daje szansę powrotu. Sakrament pokuty (często nazywany spowiedzią), jest jak otwarte ramiona Ojca z przypowieści o synu marnotrawnym. Rozpoczyna się od rachunku sumienia, czyli szczerego spojrzenia na własne życie w świetle Bożych przykazań. Potem wierny wyznaje swoje grzechy kapłanowi, żałuje za nie, otrzymuje rozgrzeszenie i zobowiązuje się do naprawienia wyrządzonych szkód. Do tego sakramentu można przystępować wiele razy.

Kto ustanowił sakrament Pokuty i pojednania?

Pan Jezus, w słowach: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”. (J 20, 22-23).

Namaszczenie chorych

Sakrament ten przeznaczony jest dla osób poważnie chorych, starszych, przed trudną operacją czy w czasie osłabienia organizmu. Kapłan modli się nad chorym i namaszcza go poświęconym olejem, prosząc Boga o zdrowie duszy i ciała. Sakrament przynosi pokój i odwagę w znoszeniu cierpienia. Ten sakrament można przyjmować wiele razy, gdy tylko jest taka potrzeba.

Kto ustanowił sakrament namaszczenia chorych?

Jezus Chrystus, jako sakrament umocnienia i uzdrowienia. Choć w Ewangeliach nie znajdziemy dokładnego zapisu ustanowienia tego sakramentu, to taki zapis znajdziemy w Liście świętego Jakuba: „Choruje kto wśród was? Niech wezwie kapłanów Kościoła, i niech się modlą nad nim, namaszczając go olejem w imię Pana” (Jk 5,14-15).

Kapłaństwo

Kapłaństwo to szczególne powołanie. Jest sakramentem, w którym mężczyzna zostaje przeznaczony do pełnienia służby w Kościele. Kapłan działa w osobie Chrystusa, sprawując sakramenty, głosząc Ewangelię i towarzysząc wiernym w drodze do zbawienia.

Sakrament ten ma trzy stopnie: diakonat, prezbiterat i biskupstwo. Każdy z nich wiąże się z ogromną odpowiedzialnością i wezwaniem do życia w świętości, w wierności Bogu i Kościołowi. Ten sakrament przyjmuje się tylko raz.

Kto ustanowił sakrament kapłaństwa?

Jezus Chrystus podczas Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek w Wieczerniku, bezpośrednio przed swoją męką i śmiercią. Ustanowienie to było nierozdzielnie związane z Eucharystią, którą Jezus nakazał sprawować apostołom.

Małżeństwo

Małżeństwo to sakrament, w którym mężczyzna i kobieta stają się dla siebie nawzajem darem. Składają przysięgę miłości, wierności i uczciwości małżeńskiej, zobowiązując się do wspólnego życia w radości i smutku, zdrowiu i chorobie.

Małżeństwo jest fundamentem chrześcijańskiej rodziny i miejscem, w którym dzieci uczą się wiary oraz miłości do Boga i bliźnich.

Kto ustanowił sakrament małżeństwa?

Jezus Chrystus, potwierdzając nierozdzielność związku opartego na miłości i wierności, słowami: „Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” (Mt 19,6).

W historii, a dokładnie w pierwszych wiekach istnienia Kościoła udzielano w jednym dniu kilku sakramentów razem, najczęściej dorosłym ludziom. Były to trzy sakramenty: Chrzest, Eucharystia i Bierzmowanie. **Te sakramenty nazywano sakramentami wtajemniczenia chrześcijańskiego**, gdyż stały one na początku życia każdego chrześcijanina.

Materia i forma oraz szafarz sakramentów świętych

Aby można było przystąpić do sakramentów świętych, potrzeba następujących rzeczy:

Materia sakramentu – rzecz potrzebna do udzielenia danego sakramentu (np. woda, chleb i wino, oleje święte).

Forma sakramentu – jest to inaczej formuła sakramentalna czyli najważniejsze słowa, które są wypowiedziane podczas sprawowania tego sakramentu.

Szafarz sakramentu – osoba, która udziela (sprawuje) ten sakrament.

Sakrament	Materia	Forma	Szafarz
Chrzest	Woda	Słowa: „Ja ciebie chrzczę, w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”	Kapłan, a w przypadku niebezpieczeństwa śmierci każdy człowiek
Bierzmowanie	Olej krzyżma	Słowa: „Przyjmij znamię daru Ducha Świętego”.	Biskup (w wyjątkowych sytuacjach osoba delegowana przez biskupa).
Eucharystia	Woda i wino, chleb	Słowa: „To jest moje Ciało... To jest moja Krew”.	Kapłan
Pokuta	Grzechy wyznawane przez człowieka	Słowa: „I ja odpuszczam tobie grzechy, w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.	Kapłan
Namaszczenie chorych	Olej chorych	Słowa: „Przez to święte namaszczenie, niech Pan w swoim nieskończonym miłosierdziu wspomóż cię łaską Ducha Świętego”.	Kapłan
Kapłaństwo	Nałożenie rąk biskupa	Słowa konsekracji	Biskup
Małżeństwo	Mężczyzna i kobieta oraz ich wspólne życie	Wzajemna zgoda i przysięga małżeńska	Małżonkowie

Jak dzielimy sakramenty święte?

Podział według Katechizmu Kościoła Katolickiego:

1. **Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego:** Chrzest, Bierzmowanie, Eucharystia.
2. **Sakramenty uzdrowienia:** Pokuta, Namaszczenie chorych.
3. **Sakramenty w służbie komunii (jedności):** Kapłaństwo, Małżeństwo.

Inny podział:

1. **Sakramenty niepowtarzalne** (przyjmowane raz w życiu, ponieważ wyciskają na

duszy niezatarty znak sakramentalny): chrzest, bierzmowanie, kapłaństwo.

2. **Sakramenty powtarzalne:** Eucharystia, pokuta, namaszczenie chorych, małżeństwo (tylko po śmierci współmałżonka).

Materiały video:

1. 3MC – Trzyminutowy Katechizm - 36. Co to jest chrzest?

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=VDuVzNdhf-k>

2. 3MC – Trzyminutowy Katechizm - 38. Co to jest Eucharystia?

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=icAAdlhv5Fo>

3. 3MC – Trzyminutowy Katechizm - 37. Co to jest bierzmowanie?

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=cTsbuFEV65g>